

(המשך מעמוד 17)

דעת חבריה לעבודה היתה ש"סילבי דורכת במקום, שז היא חוזרת על עצמה, ושאותן התקפות שנוגות מאבדות את ברקן כשהן נקראות בפעם השלישית או הרביעית. מדור-מישנה שלה, "כך הם מדברים", שהתחיל כמעתיק משעשע של דברים הנאמרים בחברה, התנוון אף הוא והפך לשיחה של סילבי עם סילבי — זוג של בני-שיחה המתגלים כבנאליים מאין כמותם.

סילבי דחתה הצעות לחזור ולעלות על פסים עיתונאיים אמיתיים, בתנאים צנועים יותר. היא חזרה לידעות אחרות, ונתה אותו עזבה בשעתו בטריקת-דלת כדי להיכנס להיכל

סילבי כאשת זברה *

הארץ. למכירה אמרה: "זה בגלל הפנסיה. אני כבר לא צעירה, וצרכיה לאוגו לעתיד." אפשר וצריך היה לרחם על אשה זו — לולא היה קיים בה מנגנון כימי ההופך את כל תסביכיה, תיס כוליה, כישלונותיה הפרטיים והציבוריים, לחומצת-גפרית אותה היא ממטירה, כנערות-רחוב ממורמרת, על פני עובי ריסייבשים חפים מפשע.

בגיל 41, דומה סילבי לגולם מפראג, ששום מהר"ל אינו יכול עוד לרסן אותה, לפראנקנשטיין עיתונאי — למיפול-צת של דיו.

עם שובה לידעות אחרונות, כתבה תחילה כמה מאמרים שהפתיעו ברמתם הירושה, ואז באה הפצצה.

כדי להתנגם במי שהרע לה, לדעתה, היא כתבה מאמר ארסי שאין לו תקדים בעיתונות הישראלית — התנפלות כה מורעלת, כה שפלה, כה מחרידה על אשה, שלא יכלה להתגונן, עד כי דומה הדבר למעשה-רצח בכתב. זאת לא היתה רכילות טובת-לב או מרושעת אף לא ביקורת חריפה. זו היתה השמצה טוטאלית, נתעבת.

העולם הזה, הרואה את עצמו אחראי במידת-מה לדרכה, מכיוון שבו עשתה את צעדיה הראשונים בעולם העיתונות הישראלית ובבית-אולפנו התבגרה, ראה זאת לא רק כזכותה, אלא כחובתה, לזנוף בה על במשה של עורות מתונות, ואז הסתובבה סילבי והתנפלה על עורכיו בקיתון שופכין. תופעה זו הופכת עתה לשיטה, ככל שמאמריה האחרים הופכים משעממים יותר, ושוב אינם אלא שיכתוב שיגרות של רשימות קודמות שלה על אותם נושאים עצמם, כן נאלצת סילבי קשת להשתמש בפניגון רצח-האופי, כדי למי שוך אל עצמה תשומת-לב, להציל את תדמיתה בעיני עצמה.

פסיכה קטנה

או עקרב ארסי

ב עיני עצמה אין סילבי אלא גילגול מודרני של פסיר כה מן המיתולוגיה היוונית, אותה נערתי-חמודות אני-דיה, שויפיה עורר אף את קינאתה של ונוס, ששלחה אלה את בנה קופידון, שיעורר בה אהבה לנתעב שבכני-אנוש.

על מעטפת קובץ רשימותיה, העלתה סילבי תדמית זו ב"מפורש, כשהיא אומרת: "בהתגלותה הישראלית הפקיעה פסיכה את הקשת מידו של אמור (קופידון) חברה, ובעלי-צות ובתבונה היא יורה על ימין ועל שמאל... פצעי היציה השנונים הם פצעי אוהבה, ובזכות יחוסה המיתולוגי ה"נעלה, כבוד הוא להיפגע מקשת זו, והנפגעים מידה העוגה והמאומות רשאים לשאת את צלקותיהם כאותות הצטיינות."

איוו הלצה! כי "פסיכה הקטנה והמקסימה" דומה במצירי אות יותר לעקרב.

העקרב (Hadrurus Hirstus) הוא רמש, החי את מרבית חייו בביויות ובאפלה, בעיקר מתחת להריסות, חור-בות, גלי-אבנים ועלי-שלכת. כשהוא מתבגר, הוא נמנע מכל מגע עם עקרבים אחרים. הוא קאניבאל מטבעו. עקרב הפוגש עקרב — לוחם בו, לעיתים עד המוות, טורף ואוכל אותו.

עקרב לעקרב — עקרב. את הארס נושא העקרב בקצה זנבו המורם, ומנופף בו לעיני כל, ועליו גאותו. נקבת העקרב ידועה בתכונתה ה"עם הקאריקטוריסט זאב פרקש, בפתיחת תערוכתו.

מלבנת: אחרי ההזדווגות היא טורפת את הזכר שלה. אלה הן גם תכונותיה הבולטות של סילבי קשת. ובעיקר: התכונה לרצות ולטרוף את ידידותיה וידידיה הטובים ביותר כולל אותם המוכרזים עלייה כמאהביה.

מעילה באמון

של ידידים

ד עט תמיד, סילוק חשבונות אישיים. רשימותיה המפורסמות והרעילות ביותר הוקדשו לחבריה

לשעבר, גברים שיצאו עימה, או נשים שהיו במשך זמן-מה חברותיה הקרובות. לאלה הקדישה כתבות ארסיות, תוך דקירת עוקצה לתוך החלקים הרגישים ביותר של אישיותם — אותם חשפו בפניה באמון בהיותם ידידיה.

אחת מידידותיה הקרובות ובת-לחייתה במשך שנים, היתה הקריינית והכמאית עדנה שביט. עד שיום אחד, לפני חמש שנים, הקדישה לה סילבי את הרשימה, כל הדברים לכל הגברים, בה קטלה לא רק את עיסוקיה האמנותיים, אלא גם את התנהגותה הנשית האינטימית.

רבקה מיכאלי היתה בין הראשונות שהעניקו לסילבי קשת את ההכרה הממלכתית, היא הזמינה אותה לראיונות משודרים במיסגרת התוכנית לעקרת-הבית בקול-ישראל, שם יכלה סילבי להשמיע את הפיליטונים שלה גם לנשים שאינן קוראות את הארץ דווקא.

יום אחד קראה רבקה מיכאלי בשידור-רדיו את רשימתה של סילבי "מדאם רקאמייה מכפר שמריהו" — ברשותה של סילבי, כמובן. היא קראה את הפיליטון בקול הגברי העמוק של סילבי, והוסיפה בסופו שורה אחת: "או היא עשתה מסיבה בעומאר כיאם, כשהיא לבושה בשמלה ארוכה, ואמרה לאורחיה בפתח: "Circulate, circulate!" (הסתובבו, אל תעמדו במקום)."

היה זה זמן קצר אחרי שסילבי ערכה את מסיבתה ב"עומאר כיאם. היא לא היתה מסוגלת לשאת פגיעה אישית והיתולית זו, שמשמעותה היתה מובנת רק לבורדים. רבקה מיכאלי לעגה בעדינות ליומרתה של סילבי להיות מארחת ואשת-חברה, בה בשעה שאותה רשימה של סילבי לעגה בדיוק לטיפוס כזה.

מאז אותו שידור, הפסיקה סילבי לדבר עם רבקה מיכאלי. כעבור זמן קצר פירסמה במיסגרת המדור כן הם מדברים, בתארץ, הערה על "המיאומה של רבקה מיכאלי". רבקה, שלא הבינה את פירושה המילה, רצה להתבונן במילון. אז הסתבר לה כי סילבי כינתה את שידורה לעקרת-הבית, שהיא עצמה השתתפה בהם בהנאה, כ"מיהודמן של רבקה מיכאלי". מיאומה היא הפרשה של פגרים וירקות נרקבים.

כל מי שעוזר

נפגע ומושפל

א הריון בידן, מי שהיה אחד מיועציו הבכירים של ראש-המשלה המנוח לוי אשכול, היה בומנו אחד מ"מחזיריה. היא התגאתה בגלוי ובפרהסייה בעובדה שפקיד כה בכיר מסתודר עימה, ניסתה לרמוז שהוא גם מאהבה.

גם כידן חטף את עוקץ העקרבה אחרי המגע. ברשימתה היועץ היא שמה אותו ללעג ולקלס בעיני כל הפקידות ה"ממשלתיות הבכירה, תיארה אותו כגבר דוחה ואנטיסאטי. הדבר פגע גם באופן מוחשי ביותר בקידום הקאריירה שלו. אבל היא לא עשתה זאת לפני שניצלה את קשריה עם כידן כדי לחדור לביתו של המשורר חיים גורי. זמן רב התהלכה סילבי וביקשה ממכריה שייעשו היכרות בינה לבין גורי. לבסוף היה זה כידן שהזמינה למסיבה, שנערכה ב"ביתו של גורי בירושלים.

כעבור ימים מספר פירסמה סילבי רשימה בשם "יפה ה"נפש, שאיראפטר היה לעלת בבגבורה. סילבי פירוה את רעלה לא רק עליו, אלא גם על אשתו, שעשתה עימה חסד ואירחה אותה בביתה.

היא לא נשארה חייבת לאף אחד. כל מי שעזר לה, סייע לה ותמך בה איפסם בצורה זו או אחרת, קיבל את המגיע לו. סילבי אינה אוהבת להיות אסירת-תודה. מי שעזר לה טובה, חייב לשלם עבור זכות זו ביוקר.

כאשר עיתונאי או מבקר מתעלם מקשריו האישיים במלוי חובתו, מותח ביקורת עניינית גם על חבריו וידידיו — הרי זו מעלה של אובייקטיביות. אבל כאשר אדם נוקם בידיו בצורה שפלה ופתאומית על כל פגיעה קלושה, אמיתית או מדומינת, ורוצח את אופיו של כל מי שהיטיב עימו — הרי זו תכונה בווייה למדי. ביחוד אם נעשה הדבר ללא כל עילה ציבורית, תוך ניצול פרטים אינטימיים שנודעו לו מתוך היכרות קרובה. המדהים בדבר שהמשיח צה הגדולה ביותר במדינה נעלבת למעשה הקטנה ביותר — תוצאה מובהקת של תסביך-נחיתות תהומי.

כך אירע עם העיתונאי אריה אבנרי, שהיה ראש ועד העובדים בתקופה שסילבי עבדה לראשונה בידעות אחרונות. היה זה הוא שהנתחל אותה במכון הכותיות המיקצועיות, עמד לצידה בעצה, כשהסתבכה בהן עליו העיתון. בזכות זה זכה אמילו לשתי רשימות, בהן לא רק השפיר לה, אף ניסתה לפגוע במקור-הכנסותו, כעורך ערב-ראיונות. סיפור אופייני במיוחד: היתה לסילבי ידידה בלב ובנפש, נאמנה לה לחלוטין. ברבות הימים אמנם התרחקו השניים במיקצת, אך מבלי שייפגעו היחסים הטובים ביניהן.

כמה פעמים הזמינה את הידידה לקפה, וזו התחמקה. יום אחד סיפרה מישהי שלישייה לסילבי, כאילו ידידתה טוענת שסילבי רודפת אחריה. הנקמה באה מייד, בכתבה משפילה מאין כמותה. בה תוארה הידידה כמי שנדבקת לחברות כ"עלוקה. כאשר שאל עורך מוסף-הארץ מי היא גיבורת ה"רשימה, שיקרה לו סילבי, מכיוון שהעורך הכיר את האשה.

סילבי סיפרה לו שהכונה לעיתונאית מסוימת של עיתון מתחרה. (כך בדיוק עשתה לפני כמה שבועות, כאשר עורך ידעות אחרונות שאל אותה מי גיבורת-הכתבה-ההמצה הרוזנת דקולזה. מובן שהעורך לא היה חולם לפרסמה אילו ידע למי הכונה באמת).

הרשימה היא ארוכה-ארוכה. ניתן להביא עוד עשרות דוג מאות כאלה, החל בחיכ חיים צדוק, יו"ר ועדת-החקר-הוביטס חוץ של הכנסת, וכלה בחיכ שלום כהן, שהיה ידידה ה"מקורב במשך שנים, אותו תיארה בשבוע שעבר כניגלמן ספרדי הנדבק לכיסאו.

כמעט בכל המקרים בלעו הידידים לשעבר את ההשפלה, ניתקו את יחסיהם עם העקרבה ושתקו. רק במיקרה אחד העז אחד הידידים להשיב מלחמה שעה.

פיצויים בסכום

של 5000 ל"י

ד יה זה האמרגן יעקב אגמון, מנהל תיאטרון בימות ובעלה של השחקנית גילה אלמגור. בעבר היה אגמון מדידיה של סילבי. היה זה הוא שעזר לסילבי בצעדיה ה"ראשונים בעולם הפוליטי הישראלי, אחרי שהחליטה לעבור מפיליטונים חברתיים לראיונות ולסאטירה פסכוד-פוליטית. הוא שכתב לה את השאלות שיש להפנות לאישים פוליטיים שונים, אותם עמדה לראיין. הוא גם עזר לה באופן אישי לסדר את בתה במוסד החינוכי במרחביה, אחרי גירושיה. אגמון ניצב גם בראש המגוונים על סילבי, אחרי ש"התקפה גופנית על-ידי אורי זוהר בחמאם.

עד שיום אחד פירסמה בהארץ רשימה שכל הארץ זיהתה את יעקב אגמון כגיבורה, למרות שלא נקבה בשמו, ולמרות ששילבה ברשימה תכונות של אחרים, גם הם מדידיה.

אגמון לא שתק. הוא החליט לתבוע את סילבי והארץ על הוצאת דיבה. היתה לו נקודת אחיזה טובה, שכן בכות"ב עליו, מעדה סילבי, הכניסה לרשימה כמה עובדות שאי אפשר היה ליחס אותן לאיש אחר מלבד ליעקב אגמון. תביעתו של אגמון לא הגיעה לידי בירור משפטי. הארץ

סילבי על ספסל-הנאשמים *

העדיף לשלם סכום של 5000 ל"י פיצויים בתוספת התנצלות. מייד לאחר מכן החל הארץ להדפיס את ראיונותיו של אגמון ששודרו ב"לילה-2". פשרה זו לא זכתה, משום מה, מעולם לפירסום.

לידתה של

מיפלצת

ל פסיכולוגים ולפסיכיאטרים יש ודאי הרבה מה לומר על רקעה ושורשיה של התנהגות עקרבית מעין זו, של אשה מתוסכלת הגומלת רעה לכל מיטיביה וידידיה. אולם יתכן שההסבר הקולע ביותר מצוי דווקא באותה מעשיה עממית על העקרב והצב. העקרב פנה אל הצב וביקש להצבירו את הנחל על גבו, כיוון שאינו יודע לשחות. "איך אוכל להסתכן?" אמר הצב, "אתה תתקע בי את עוקץ צ'ך באמצע הנחל, ותטביע אותי!"

"טיפש!" השיב העקרב, "אם אטביע אותך, אטביע גם אני!" השתכנע הצב, נטל את העקרב על גבו והחל לחצות את הנחל בשחייה. בהגיעם לאמצע הנחל, נעץ העקרב את עוקצו בכשרו של הצב. "מה עשיתי?" זעק הצב לפני שצלל במים. "עכשיו הרי תטבע יחד עימי!" "מה אני יכול לעשות?" ענה העקרב, "זה האופי שלי!" אין טעם לפנות אל סילבי קשת בלשון ההגיון. זה האופי שלה. במרוצת השנים היא השתכרה מהתדמית של עצמה, הפכה מעיתונאית מוכשרת וחריפה לעקרבה ארסית ומתור-עבת, המהווה סכנה לכל המתקרב אליה.

כך הופכת טרגדיה אישית של אשה אחת, מוכשרת אך אומללה, לבעייה חברתית. העיתונות הולידה מיפלצת. עכשיו חותבת היא לספל בה ולרסנה.

* במשפט רפאל, שנמתיים בפשרה, בה הצהירה סילבי כי "לא היה יסוד לדברים ולמשמעויות שנתפרסמו בכתבה זו נכללו בקובלנה."